

DOORSTROOM

Jubileum 'Vijftig jaar Drentsche Aa'

In dit nummer

- '50 jaar Drentsche Aa'
- Drentsche Aa als inspiratiebron: Albert Rademaker
- Toen en nu: Ballooërveld
- Nieuws: Deurzer- en Anreepdiep, Geelbroek, Knooppunt Balloo, bloeiende akkerranden
- Even kijken: belvedere Westerlanden
- Activiteiten uitgelicht

Nummer 25
Oktober 2015

Vijftig jaar geleden legde het 'Gedachtenplan Stroomdallandschap Drentsche Aa' de kiem voor het huidige Nationaal Park & Nationaal Landschap Drentsche Aa. Dit jubileum was aanleiding voor een groot aantal activiteiten verspreid over het jaar, culminerend in de 'Week van de Drentsche Aa' begin juli met Zeegse als bruisend middelpunt. Daar vond ook het congres 'Het experiment van de Drentsche Aa' plaats met ruim driehonderd deelnemers en werd de langverwachte Landschapsbiografie ten doop gehouden. Het werd een feest voor iedereen; een viering van de gezamenlijke inzet voor dit prachtige gebied. In deze Doorstroom een terugblik op enkele hoogtepunten.

Hoogtepunten 'Vijftig jaar Drentsche Aa'

Het experiment van de Drentsche Aa

Meer dan driehonderd mensen bezochten het congres 'Het experiment van de Drentsche Aa' op 2 juli in Zeegse: bewoners, wetenschappers, beleidsmakers, ondernemers, beheerders. Veertien sprekers gaven hun visie op beleid, ontwerp, landbouw, natuur-

beheer, recreatie en leefomgeving. 's Middags kon men kiezen uit achttien excursies. Ondanks zorgen over de toekomst, waren de deelnemers het erover eens: mensen hebben van de Drentsche Aa een geslaagd experiment gemaakt. Het congres was georganiseerd door de BOKD (Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe) en het Kenniscentrum Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen. Via de website van de BOKD (www.bokd.nl) is een samenvatting van het congres te verkrijgen.

Landschapsbiografie

Er was reikhalzend naar uitgezien, en tijdens het congres op 2 juli lag hij er: de Landschapsbiografie van de Drentsche Aa. Edgar Stapelveld, de enige nog in leven zijnde auteur van het 'Gedachtenplan' van 1965 en eregast op het congres, nam het eerste exemplaar in ontvangst. Vijftig jaar onderzoek in het gebied door aardwetenschappers, archeologen, historisch geografen, architectuurhistorici en ecologen is in de biografie gebundeld, geïntegreerd en voor iedereen toegankelijk gemaakt. Het boek is geschreven door een groep auteurs uit verschillende vakgebieden onder leiding van Theo Spek, Hans Elerie, Jan P. Bakker en Ineke Noordhoff. De vormgeving is verzorgd door Albert Rademaker en Klaas van Slooten.

Voor wie op 2 juli de kans gemist heeft: het 500 pagina's tellende, rijk geïllustreerde boek is in de boekhandel verkrijgbaar voor een vriendelijke € 35,-.

Jongerenbiografie

Naast de 'grote' biografie kwam er ook een minibiografie van de Drentsche Aa door jongeren. Leerlingen van het Dr. Nassaucollege locatie Penta uit Assen verkenden het landschap, spraken met deskundigen, bezochten het Drents Museum en verdiepten zich in het Drents Archief. De opgedane kennis en ervaringen verwerkten ze in de 'Jongerenbiografie van de Drentsche Aa', die net als die andere biografie op 2 juli is gepresenteerd. De jongerenbiografie begint nogal ontregelend met een toekomstvisie waarin het Drentsche Aa-gebied is veranderd in woonwijken met torenflats... De biografie is te downloaden: www.drentscheaa.nl/documents/documenten/biografie.docx1.pdf

Man van het eerste uur

Edgar Stapelveld (88) was voor het eerst sinds lange tijd terug in het gebied waarover hij, als natuurbeschermingsconsulent van Staatsbosbeheer in Drenthe, in 1965 samen met Freek Modderkolk en Harry de Vroome het 'Gedachtenplan' schreef. Hij was onder de indruk van hoe de Drentsche Aa er vijftig jaar later bij ligt. Tijdens het interview op RTV Drenthe werd hij er zelfs emotioneel over. Wat vooral indruk op hem maakte? "Dat er van alle kanten een zeker evenwicht is bewerkstelligd, waardoor heel belangrijke waarden intact blijven."

AArdbloei

In het project AArdbloei woonden kunstenaars een maand lang in vier dorpen van de Drentsche Aa. Samen met bewoners diepten ze verhalen op over het leven in dit gebied. Die verhalen werkten ze uit in kunstzinnige verbeeldingen, die ze op 2 juli in Zeegse aan het publiek presenteerden.

Week van de Drentsche Aa

In de week van 29 juni tot 5 juli was de jubileumtent op de brink in Zeegse het centrale coördinatiecentrum van een uitgebreid activiteitenprogramma van het Nationaal Park & Nationaal Landschap Drentsche Aa. Van hieruit vertrokken dagelijks wandel- en fietsexcursies onder leiding van Nationaal Park-gidsen. Op eigen gelegenheid kon men de fietsroute 'Rondje Drentsche Aa' (32 km) afleggen. Er waren zoektochten naar eetbare wilde planten, een watersmaaktest en nog veel meer. Op drie avonden werd telkens een andere natuurfilm van Henk Bos en Janetta Veenhoven vertoond. Een hoogtepunt was het schaapscheerdersfeest op de brink met de schaapskudde van Het Stroomdal. De betrokkenheid van het dorp en de samenwerking met lokale ondernemers droegen veel bij aan het succes. Een soort tijdelijk bezoekerscentrum op de brink is ons als organisatie goed bevallen. Welk dorp volgt in 2016...?

Ode an de Ao

Drentsche Aa-theater

De PeerGrouP brengt dit jaar in elk jaargetijde een voorstelling in het Drentsche Aa-gebied. Het begon in het voorjaar met 'Roodkapje', een rebels sprookje op het Ballooërveld. In de zomer was er de klassieker 'Een Midzomernachtsdroom' van Shakespeare in Schipborg, in het najaar gevolgd door 'Vogelvlucht', een verhaal over vogelaars compleet met muziek en dans, in Gasteren. In de kerstvakantie (17 december t/m 2 januari) volgt de Kerstspecial Het Einde der Tijden, een vrolijke familievoorstelling over buitengewone boswachters. Locatie is de schuur van Staatsbosbeheer in Oudemolen. Meer info en kaarten: www.peergroup.nl.

Op drie achtereenvolgende avonden voerde het Noord-Nederlands Jeugdorkest onder leiding van Eric Janssen de 'Ode an de Ao' van Egbert Meijers en medecomponisten Kees Hendriks en Erwin Budike – een symfonie met de klanken van een zomerochtend aan de Drentsche Aa – uit in de openlucht aan de voet van de Kymmelsberg bij Schipborg.

En verder onder meer:

- FestiValderAa in juli in Schipborg
- speciale uitgave van Dagblad van het Noorden: 'Dagblad van de Drentsche Aa'
- themanummer '50 jaar Drentsche Aa' van het tijdschrift De Levende Natuur
- cursus 'Hoe kwam de Drentsche Aa op de kaart - Ontwikkelingen gedurende 90 jaar, van 1924- 2014' door voormalig provinciaal planoloog Bernard Hanskamp
- jubileumlezing door hoogleraar landschapsgeschiedenis Theo Spek in Rolde
- project 'Rondom Magnus' van de Historische Vereniging Anloo

Sociale media

Als Nationaal Park communiceren wij niet alleen via onze website, maar ook via onze eigen Facebook-pagina en Twitter-account. Op 2 juli tijdens het congres was #DrentscheAa50 zelfs even 'trending topic' op Twitter! Op www.drentscheaa.nl vindt u de link naar een overzicht (Storify) van uitingen op sociale media die in de loop van 2015 zijn gepubliceerd.

Voor veel kunstenaars – schilders, schrijvers, muzikanten – was en is de Drentsche Aa een bron van inspiratie. In deze rubriek vertellen zij wat het landschap van de Drentsche Aa voor hen betekent.

Albert Rademaker is de pensioenger. Hij doet het dan ook rustiger aan, al van de drijvende krachten achter hem. Hij ook het gelijknamige boekje vormgedenkteken voor de in Annen geboren. Hij werkt hij aan een eigen project VAN, in een bijzondere wijze getypografeerd – en in Groningen. “Daar kan ik verder nog

Grafisch ontwerper Albert Rademaker ‘Mijn geboortegrond, daar haal ik

Eigenlijk is het vreemd dat Albert Rademaker nu pas aan de beurt komt in deze rubriek. Als grafisch ontwerper stond hij immers aan de wieg van dit blad en van de jaarlijkse Op Stap-krant, en verzorgde hij het ontwerp van talloze andere publicaties over het Drentsche Aa-gebied, waaronder een deel van de recente Landschapsbiografie. Hij woont er al zijn hele leven en dat hij er inspiratie uit put is een understatement. “Dit gebied is in alle opzichten de voedingsbodem van mijn creativiteit.”

“Ik ben geboren en opgegroeid in Anloo en toen ik trouwde ben ik naar Annen verhuisd. Daar wonen we nog altijd, hemelsbreed nog geen twee kilometer van mijn geboortehuis”, vat Albert Rademaker zijn overzichtelijke ‘wooncarrière’ samen. “In mijn lagereschooltijd was het Anlooërdiepje, in de volksmond ‘t Loopie, mijn speelterrein. Ik heb er menig modderkruipertje gevangen. De liefde voor de natuur die ik van huis uit al had meegekregen, werd gestimuleerd door meester van Dijk van het schooltje in Anloo. Hij ging regelmatig met de hele klas een middag het veld in, bloemen determineren. In de schoolbankjes zat ik naast Jan Evert Musch,

de zoon van schilder Evert Musch. Hij leerde mij de sporen van de geschiedenis in het landschap te zien, de grafheuvels, de karrensporen. Via de familie Musch maakte ik kennis met kunst en cultuur, voor mij als arbeidersjongen een nieuwe wereld. Vader Evert heeft er de hand in gehad dat ik als jongen van zestien met alleen ULO werd toegelaten op kunstacademie Minerva in Groningen. Ik was nog geen twintig toen ik afstudeerde; veel te jong. Niet dat ik er niks heb opgestoken, maar ik heb het vak toch pas in de praktijk geleerd.”

Albert kon aan de slag bij drukkerij Vliegghuis in Assen, waar directeur Gerrit Vliegghuis hem alle ruimte gaf om zich te ontwikkelen als ontwerper. “Het werd voor mij de springplank naar zelfstandigheid.” Een berucht geworden rapport speelde

Foto's: Klaas van Slooten

rechtigde leeftijd al een paar jaar geleden gepasseerd. Het is dat in zijn geval erg betrekkelijk. Zo was hij een kunstproject 'Rondom Magnus' in Anloo, waarvoor hij werd aangefoerd en is hij betrokken bij het realiseren van een project van de geograaf Roelof Schuiling (1854-1936). Daarnaast heeft hij HEURNZECCN rond Drentse zegswijzen – op gebaseerd op iets over de gevolgen van de aardbevingen in 1929 en 1930 over zeggen, maar het wordt iets bijzonders.”

heel veel uit'

daarin een hoofdrol. “Eind jaren zeventig vertrokken collega's van Vlieghuis naar de nieuwe reorganisatie van de provincie. Daar worstelden ze op een gegeven moment met de omslag van een rapport en schakelden ze mij in.” Dat rapport was *Drenthe Anno*, waarin de provincie haar beleid uiteenzette om alle groei te concentreren in de grote kernen. Het zou de aanleiding worden voor de oprichting van de BOKD, de Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe. Albert: “Mensen noemden het 'dat klote-rapport met het mooie omslag'. Het vestigde mijn naam als vormgever, met name bij bestuurders in Drenthe. Vanaf toen was het: 'Nieuw logo nodig? O, dan moet je bij die Rademaker wezen.' En naarmate ik mijn kunstje goed deed, groeide het netwerk. Ik heb het geluk gehad dat er toen nog weinig grafisch ontwerpers in Drenthe waren. En doordat ik in een bestuurlijk circuit terecht kwam, had ik bovendien het geluk dat ik te maken kreeg met onderwerpen die mijn interesse hadden: cultuur, ruimtelijke ordening, milieu. Dat ligt mij veel beter dan het commerciële. Ik doe liever iets dat maatschappelijk nut heeft dan te helpen spullen te verkopen.”

“Wat ik doe is toegepaste kunst. Het komt altijd tot stand in samenwerking met anderen. En schrijf je wel op dat ik digibeet ben? Ik ken geen andere vormgever die zo weinig met de computer doet. Ik ontwikkel en vorm de ideeën, maar het digitaliseren laat ik graag aan anderen over.”

“Toen ik in 2010 de Culturele Prijs van Drenthe kreeg, was ik totaal verrast. Ik vond het eigenlijk wel erg veel eer, al was ik blij met de waardering. Maar ik realiseerde me wel: het overgrote deel van mijn werk heeft inderdaad betrekking op echt Drentse dingen. Met een beetje overdrijving kun je zelfs zeggen dat alles zich afspeelt op een vlak van 25 bij 25 kilometer. En met nog iets meer overdrijving: in Anloo en omgeving. Mijn geboortegrond, daar haal ik heel veel uit. Het is de voedingsbodem van mijn creativiteit in alle facetten van mijn werk: de natuur, de cultuur, de taal...”

Toen en nu Ballooërveld

Het Ballooërveld is het meest uitgestrekte heideveld in Nationaal Landschap Drentsche Aa en een van de mooiste van Drenthe. Het staat bekend om zijn rijkdom aan sporen van de bewoningsgeschiedenis: de grafheuvels en Celtic Fields uit de prehistorie, de karrensporen uit de Middeleeuwen, tot en met de tankgrachten uit de Tweede Wereldoorlog. Het gebied had tot ruim halverwege de twintigste eeuw een zeer open landschap, waarin de kerktoren van de Jacobuskerk in Rolde al van verre als baken te zien was. Rond 1960 zijn er voor militaire oefeningen op strategische plekken verschillende loof- en dennenbosjes aangeplant, waardoor het gebied een deel van zijn open karakter verloor. Het Ballooërveld was tot 2006 militair oefenterrein.

Na de overdracht van het gebied door het ministerie van Defensie aan Staatsbosbeheer heeft laatstgenoemde een inrichtings- en beheerplan opgesteld, dat inmiddels is uitgevoerd. Daarbij zijn onder meer de 'Defensiebosjes' gekapt, zodat het weidse uitzicht over de grote stille heide is hersteld. De rijke historie van het Ballooërveld is weer beter zichtbaar. De schaapkuddes van Balloo komen nog beter tot zijn recht. En bijna overal is weer de toren van de Rolder kerk te zien, als baken in het landschap, net als toen.

Deurzerdiep en Anreepdiep heringericht

Als deze Doorstroom bij u in de brievenbus ligt, is de herinrichting van het Deurzerdiep en het Anreepdiep (zo goed als) klaar. Vanaf begin dit jaar is hard gewerkt om de beeklopen een ander aanzien te geven. Het Deurzerdiep kronkelt weer, waarbij zo veel mogelijk de oude loop van voor de ruilverkaveling in de jaren zestig is gevolgd. Beide diepjes zijn voorzien van een gevarieerd profiel met natuurvriendelijke oevers. Dankzij deze veranderingen kan er 650.000 kubieke meter water langer vastgehouden of vertraagd afgevoerd worden; belangrijk vanwege de te verwachten heviger neerslagperiodes door de klimaatverandering. Daarnaast wordt de waterkwaliteit beter, en daarmee het leefgebied van beekplanten en -dieren. Bovendien krijgt honderd hectare verdroogde natuur voortaan weer voldoende water. Het project beperkte zich niet tot de beken zelf. Er zijn fietspaden aangepast en verlegd en nieuwe fietsbruggen gemaakt. Ook zijn er wandelocties bijgekomen over de kades langs de randen van de beekdalen. En ook het landschap profiteert: op verschillende plekken aan de flanken van de beekdalen zijn houtwallen opnieuw aangelegd. Met dit project heeft het waterschap Hunze en Aa's een aantal wensen van de gemeente Assen uit het plan 'Assen aan de Aa' gerealiseerd. ■

Verbindingszone Ruimsloot

Intussen is de Ruimsloot, die vanaf Geelbroek noordwaarts richting het Deurzerdiep loopt, ingericht als ecologische verbindingzone. Aan één kant is een natuurvriendelijke oever aangelegd en in de oeverzone zijn enkele ondiepe plasjes gemaakt voor dieren als kikkers, padden en salamanders. Het werk is afgelopen juni opgeleverd. ■

Geelbroek in uitvoering

Het gebied Geelbroek, grofweg tussen Assen en Hooghalen, is een minder bekend deel van het Nationaal Landschap Drentsche Aa. Het is een van de brongebieden van de Drentsche Aa. Er ligt al enige tijd een plan om hier een natuurgebied te herstellen in het kader van Natura 2000. Het doel is dat zich een gevarieerd natuurlandschap ontwikkelt met verschillende typen bos en grasland en overgangen daartussen. Belangrijkste voorwaarde is dat de grondwaterstand omhoog gaat. Daarbij wordt zorgvuldig rekening gehouden met de belangen van bewoners en naburige boerenbedrijven. Eventuele nadelige effecten worden gecompenseerd.

Onder meer door aanvullend onderzoek naar de gevolgen voor de waterhuishouding in de omgeving heeft het plan vertraging opgelopen. Inmiddels is er genoeg informatie om dit najaar individuele gesprekken met boeren en bewoners over compenserende maatregelen te voeren. Binnenkort worden ook de resultaten bekend van een onderzoek naar eventuele muggenoverlast, een andere zorg van omwonenden. In overleg met bewoners wordt gekeken naar aangepaste of nieuwe wandel- en fietsroutes. Verder wordt nog overlegd over de financiering van de voorgenomen omlegging van de Geelbroekerweg. Als alles volgens plan verloopt, kan de uitvoering begin 2016 van start gaan. Meer informatie over het project vindt u op onze website www.drentscheaa.nl (kies 'Grote projecten' en dan 'Inrichtingsplan Geelbroek'). ■

Fietspad door de Westerlanden (Okkenveen)

Sinds een jaar of zeven kun je van Tynaarlo door het dal van Drentsche Aa naar het Noordlaarderbos fietsen. Of andersom natuurlijk. Laten we even van het laatste uitgaan. U gaat dan bij fietsknooppunt 61, bij de zuidwestpunt van het Noordlaarderbos, richting knooppunt 58. Door open beekdallandschap koerst u op een eikenbosje af. Naarmate u dat nadert, ziet u steeds duidelijker dat de eiken op een heuvel staan. Dit is een oud rivierduin. Een paadje leidt heuvelopwaarts naar een robuuste tweezijdige bank met naar het noorden een fraai uitzicht over het beekdalgrasland: de Westerlanden. Aan de kronkelende streep riet, begeleid door wat wilgen hier en daar, is de beekloop te herkennen. Officieel is dit punt een 'belvédère' – dat u het maar weet.

Knooppunt Balloo

Afgelopen zomer is het nieuwe knooppunt Balloo in gebruik genomen. Er is een parkeerplaats voor zo'n vijftig auto's aangelegd. Om het knooppunt een informeel, brinkachtig karakter te geven, is gekozen voor parkeren op gras. Hiervoor is gebruik gemaakt van een kunststofgaas op tien centimeter diepte en speciaal diep wortelend gras. Ook het erf rond de schaapskooi is opnieuw ingericht in een stijl die past bij het knooppunt. De aanleg van het knooppunt is mogelijk gemaakt door bijdragen van de gemeente Aa en Hunze, Recreatieschap Drenthe, Staatsbosbeheer en de provincie Drenthe.

Knooppunt Balloo is het negende knooppunt in 'Drentsche Aa-stijl' dat is gerealiseerd in het Nationaal Park Drentsche Aa. De knooppunten maken deel uit van het 'levend bezoekersnetwerk' en zijn bedoeld om het recreatieve vervoer in het gebied in goede banen te leiden. Ze dienen als vertrekpunt voor wandel- en fietstochten. De aanwezigheid van de schaapskooi en het bijbehorende informatiecentrum geeft knooppunt Balloo een duidelijke meerwaarde. ■

Bloemrijke akkerranden

Wie 's zomers in het Drentsche Aa-gebied fietst of wandelt, zal vast akkerranden vol bloemen in allerlei soorten en kleuren zijn opgevallen. Deze akkerranden langs sloten zien er niet alleen mooi uit, maar hebben ook belangrijke functies. Hun aanwezigheid voorkomt dat bij het bespuiten van de akker gewasbeschermingsmiddelen 'verwaaien' in de sloten en zo in het grondwater of in de Drentsche Aa belanden. Daarnaast fungeren ze als mestrijke zone en verminderen ze dus de toevoer van meststoffen naar het water.

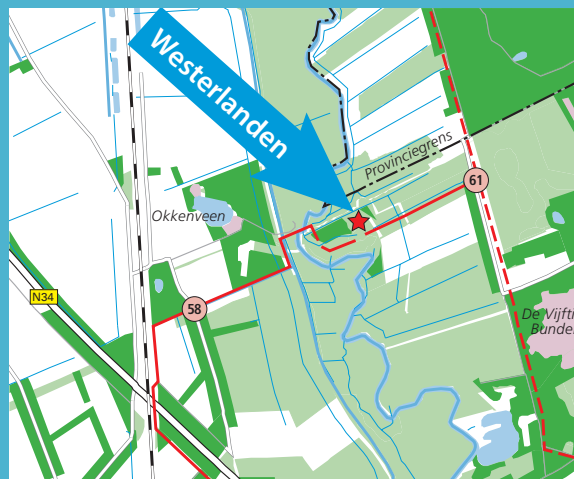
In de jaren 2011-2014 hebben verscheidene boeren in het Drentsche Aa-gebied akkerranden met bloemenmengsels ingezaaid in het kader van het project 'Bloeiend Bedrijf' van de Agrarische Natuurvereniging (ANV) Drenthe en het Louis Bolk Instituut. Na 2014 stopte de financiering van dit project door het Rijk. In 2016 gaat een nieuw subsidiestelsel voor natuur- en landschapsbeheer van start. Om de tussenliggende periode te overbruggen hebben het waterschap Hunze en Aa's en de provincie Drenthe ervoor gezorgd dat er ook in 2015 bloemrijke akkers konden worden aangelegd. Het project is ook dit jaar weer uitgevoerd door ANV Drenthe met begeleiding door het Louis Bolk Instituut. Meer informatie over het project vindt u op de website van ANV Drenthe: www.anvdrenthe.nl.

De volgende stap is om echt streekeigen zaadmengsels te gaan gebruiken. ■

In elk geval loont het de moeite hier even te stoppen. Maar ook om daarna de route te vervolgen. U komt dan vrijwel meteen bij de beek, waar het fietspad een eindje samen mee op kronkelt. Aan de rechterkant maakt het eikenbos plaats voor moerasbos met elzen en wilgen. Het uitzicht vanaf de brug is ook weer de moeite waard. Terugkijkend naar waar u vandaan kwam ziet u nu de steile, kale wand die de beek in een buitenbocht heeft uitgesleten.

De komende tijd kunt u overigens in de Westerlanden – het beekdalgrasland waar u doorheen fietst en vanaf de belvédère op uitkijkt – graaf- en andere machines verwachten. Sloten worden gedempt en de kades langs de beek verdwijnen. Het gebied wordt natter en natuurlijker. Wilt u hierover meer weten, ga dan naar www.drentscheaa.nl, klik op 'Grote projecten' en dan op 'Inrichtingsplan Westerlanden – Besloten Venen'.

Even
kieken

Het hele jaar door organiseert het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa wandelexcursies onder leiding van ervaren gidsen. Hieronder een greep uit het aanbod van de komende maanden. Het complete overzicht vindt u in de Op Stap Krant (onder andere verkrijgbaar bij horecaondernemers in het Drentsche Aa-gebied) en (met de meest actuele gegevens) op onze website www.drentscheaa.nl. Deelname aan de excursies is gratis; aan het eind van de excursie kunt u een vrijwillige bijdrage voor het Gebiedsfonds Drentsche Aa geven. Aanmelden is niet nodig. Goede wandelschoenen of laarzen worden aanbevolen. Let op: uw hond mag niet mee.

Activiteiten uitgelicht

● Zondag 15 november: Herfstwandeling Grolloërveen

In de bossen in het zuiden van het Nationaal Landschap Drentsche Aa liggen tientallen vennen en venen. Hun ontstaansgeschiedenis is erg interessant en het zijn prachtige natuurgebieden. **Start** 14.00 uur, parkeerplaats Blauwe Steen, Uteringsweg tussen Grolloo en Elp. Neem vanuit Grolloo de Elperweg naar het zuiden. Kies op de vijfsprong de weg rechts die het bos in gaat.

● Zondag 29 november: Mythisch Balloo

Nationaal Park-gidsen nemen u mee voor een wandeling vanuit de prehistorie door de Romeinse tijd en de Middeleeuwen naar het huidige Balloo. **Start** 10.30 uur, NP Parkeerplaats schaapskooi Balloo

● Zondag 13 december: Winterstruintocht over de Gasterse Duinen

De struintocht voert door het prachtige houtwallenlandschap langs het Anloërdiepje en over de Gasterse Duinen, een van de mooiste heide- en stuifzandgebieden van Drenthe. Ook komt u langs nieuwe natuur en een hunebed. **Start** 10.30 uur, NP parkeerplaats Gasterse Duinen

● Zaterdag 23 januari 2016: Deurzerdiep

Het Deurzerdiep en het Anreepdiep zijn pas heringericht. Na de kanalisering van de jaren zestig hebben ze nu weer een kronkelende loop en natuurvriendelijke oevers. De voordelen: meer ruimte voor water, betere waterkwaliteit voor plant, dier en mens en een mooier landschap. **Start** 13.30 uur, NP Toegangspoort Deurzerdiep

● Zondag 31 januari 2016: Winterwandeling Westersche Veld

Het Westersche Veld van Rolde is voor velen wellicht een onbekend deel van het Drentsche Aa-gebied. Een mooi, afwisselend landgoed met bos, vennen en heide. En juist in de winter is de bijzondere torenverkaveling goed te herkennen. **Start** 14.00 uur, Klaas Steenweg, bij het infobord tussen nrs. 3 en 4, Marwijksoord bij bord Westersche Veld.

Drentsche Aa

HET SPAREN WAARD

Help mee met gift

Heeft het Drentsche Aa-gebied ook uw hart gestolen? U kunt meehelpen het gebied zo mooi te houden door een gift te doen aan het Gebiedsfonds Drentsche Aa. Elke bijdrage, groot of klein, wordt gebruikt voor het onderhoud en waar nodig herstel van dit prachtige landschap. U kunt uw bijdrage overmaken naar IBAN: NL73 RABO 0129.0784.84 op naam van Stichting Gebiedsfonds Drentsche Aa.

Meer weten? Kijk op www.gebiedsfondsrentscheaa.nl.

Gebiedsfonds
DRENTSCHE AA

Bent u al geabonneerd op onze digitale nieuwsbrief?

Deze gratis nieuwsbrief komt vier keer per jaar uit. Ga naar www.drentscheaa.nl en klik op het blauwe logo met 'Drentsche Aa nieuwsbrief'.

Volg ons
op Twitter

Twitter: @NPDRENTSCHEAA

Like ons
op Facebook

Facebook: www.facebook.com/drentscheaa

Dit informatiebulletin is een uitgave van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa en gaat over zowel het Nationaal Park alsook het Nationaal Landschap, het gehele stroomgebied van de Drentsche Aa. Het wordt gratis huis aan huis verspreid. Als u in het gebied woont maar het blad niet hebt ontvangen, geef dit dan door aan het secretariaat. U kunt ook een abonnement aanvragen bij het secretariaat of via de website. U krijgt Doorstroom dan gratis toegestuurd.

Colofon

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Kees Folkertsma, Roelie van Guldener

Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365864 / 365225
E-mail: drentscheaa@drenthe.nl

Internet: www.drentscheaa.nl
Coördinator Communicatie en Educatie Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
André Brasse, IVN Drenthe
Postbus 125, 9400 AC Assen

Telefoon: (0592) 371740
Teksten en eindredactie
Henk van den Brink, Noordwolde (Gn)
Redactie

André Brasse, Henk van den Brink,
Timanca Manak

Fotografie
NP Drentsche Aa (tenzij anders
aangegeven)

Grafische verzorging
Docucentrum provincie Drenthe
Cartografie

GIS en Cartografie provincie Drenthe
Druk Scholma, Bedum

Verspreiding PostNL
Oplage

27.000 (gedrukt op FSC-papier)

© Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
2015
ISSN: 1876-8989

Nederland heeft 20 nationale parken
en 20 nationale landschappen

NATIONALE
LANDSCHAPPEN
Bekijk Nederland opnieuw

